

σύνεσιν τινα παρασχών τῷ λεγομένῳ τῆς ψυχῆς φο-
 βεῖσθαι. τί ποτε ποιεῖ τοῦτο τὸ φοβεῖσθαι; ταραχὴν
 καὶ ἔκπληξιν φασιν ἐπὶ προσδοκωμένῳ κακῷ. ὅτι μὲν
 οὖν ἢ φαντασία ἐν ψυχῇ, ἢ τε πρώτη, ἣν δὴ καλοῦμεν
 20 δόξαν, ἢ τε ἀπὸ ταύτης οὐκέτι δόξα, ἀλλὰ περὶ τὸ κάτω
 ἀμυδρὰ οἶον δόξα καὶ ἀνεπίκριτος φαντασία, οἷα τῇ
 λεγομένη φύσει ἐνυπάρχει ἐνέργεια καθ' ἃ ποιεῖ ἕκαστα,
 ὡς φασιν, ἀφαντάστως, δῆλον ἂν τῷ γένοιτο. τὸ δ' ἀπὸ
 τούτων ἤδη αἰσθητὴ ἢ ταραχὴ περὶ τὸ σῶμα γινομένη ὅ
 25 τε τρόμος καὶ ὁ σεισμὸς τοῦ σώματος καὶ τὸ ὠχρὸν καὶ ἡ
 ἀδυναμία τοῦ λέγειν. οὐ γὰρ δὴ ἐν τῷ ψυχικῷ μέρει
 ταῦτα· ἢ σωματικὸν φήσομεν αὐτὸ εἶναι, αὐτὸ τε εἶπερ
 ἦν παθὸν ταῦτα, οὐδ' ἂν ἔτι εἰς τὸ σῶμα ταῦτα ἀφίκετο τοῦ
 πέμποντος οὐκέτι ἐνεργοῦντος τὸ πέμπειν διὰ τὸ κατέχεσθαι
 30 τῷ πάθει καὶ ἐξίστασθαι ἑαυτοῦ. ἀλλ' ἔστι μὲν τοῦτο τὸ
 τῆς ψυχῆς μέρος τὸ παθητικὸν οὐ σῶμα μὲν, εἶδος δέ τι.
 ἐν ὕλῃ μέντοι καὶ τὸ ἐπιθυμοῦν καὶ τό γε θρεπτικὸν τε καὶ
 αὐξητικὸν καὶ γεννητικόν, ὃ ἔστι ρίζα καὶ ἀρχὴ τοῦ
 ἐπιθυμοῦντος καὶ παθητικοῦ εἶδους. εἶδει δέ οὐ-
 35 δὲν δεῖ παρεῖναι ταραχὴν ἢ ὅλως πάθος, ἀλλ' ἑστη-
 κέναι μὲν αὐτό, τὴν δὲ ὕλην αὐτοῦ ἐν τῷ πάθει
 γίνεσθαι, ὅταν γίγνηται, ἐκείνου τῇ παρουσίᾳ κι-
 νοῦντος. οὐ γὰρ δὴ τὸ φυτικόν, ὅταν φύῃ, φύεται, οὐδ',
 ὅταν αὐξῆ, αὐξεται, οὐδ' ὅλως, ὅταν κινῆ, κινεῖται ἐκείνην
 40 τὴν κίνησιν ἣν κινεῖ, ἀλλ' ἢ οὐδ' ὅλως, ἢ ἄλλος τρόπος
 κινήσεως ἢ ἐνεργείας. αὐτὴν μὲν οὖν δεῖ τὴν τοῦ εἶδους
 φύσιν ἐνέργειαν εἶναι καὶ τῇ παρουσίᾳ ποιεῖν, οἶον εἰ ἢ
 ἀρμονία ἐξ αὐτῆς τὰς χορδὰς ἐκίνει. ἔσται τοίνυν τὸ